

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
WEEE-richtlijn

ons kenmerk
FLO/U201301495
Lbr. 13/098

datum
14 november 2013

Samenvatting

Uw gemeente heeft een overeenkomst met Wecycle voor de inzameling, opslag en handling van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) op de gemeentelijke milieustraat. Deze overeenkomst is in 2009 via bemiddeling met de VNG en NVRD tot stand gekomen. Deze overeenkomst loopt af op 14 februari 2014, wanneer in Nederland de herziene Europese WEEE-richtlijn voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur wordt geïmplementeerd. Uw gemeente kan daardoor in de komende periode een nieuwe keuze maken voor een partij waaraan u het ingezamelde AEEA wil aanbieden. Via deze brief informeren wij u graag over de gewijzigde wetgeving en de verschillende mogelijkheden tot samenwerking.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
WEEE-richtlijn

ons kenmerk
FLO/U201301495
Lbr. 13/098

datum
14 november 2013

Geacht college en gemeenteraad,

Op 4 juli 2012 is de herziene Europese richtlijn afgedankte elektrische en elektronische apparatuur aangenomen (WEEE). Deze richtlijn is op nationaal niveau door het ministerie van Infrastructuur en Milieu strikt geïmplementeerd, wat betekent dat bijna alles letterlijk of nagenoeg letterlijk is overgenomen uit de Europese richtlijn. Voor zover er wijzigingen optreden in de vereisten die de richtlijn stelt, zijn de bepalingen in de artikelen waar mogelijk ontleend aan de huidige Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur.

Daar waar de richtlijn keuzemogelijkheden biedt, is door IenM en vertegenwoordigers van brancheverenigingen van producenten en verwerkers een implementatiemodel ontwikkeld dat de basis vormt voor de opzet van deze concept regeling. Het overeengekomen implementatiemodel kent de volgende kernpunten:

- Verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) geschiedt door bedrijven die gecertificeerd zijn op basis van Europese verwerkingsstandaarden (WEEELABEX/ CENELEC).
- Registratie van deze afgedankte elektrische en elektronische apparatuur geschiedt door producenten én verwerkers en vindt plaats in één nationaal onafhankelijk WEEE Register. Hierbij is aansluiting gezocht bij het bestaande registratiesysteem van NVMP/Wecycle.

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu streeft ernaar om de nieuwe regelgeving rond 1 december 2013 te publiceren. Vervolgens hebben gemeenten en het bedrijfsleven nog enkele maanden de tijd om zich voor te bereiden, voordat de inwerkingtreding van de aangepaste richtlijn op 14 februari 2014 een feit zal zijn.

Wijzigingen

De wijzigingen in de herziene WEEE richtlijn ten opzichte van de bestaande gehanteerde richtlijn zijn:

- Stapsgewijze uitbreiding van het toepassingsgebied tot alle afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.
- Uitbreiding en verduidelijking van de verplichtingen voor en verantwoordelijkheid van producenten en producentencollectieven.
- Hogere inzameldoelstellingen voor Nederland.
- Lidstaten kunnen minimum-kwaliteitsnormen voor de verwerking van ingezamelde AEEA invoeren.

Verantwoordelijkheid van gemeenten

De verantwoordelijkheid van gemeenten voor de inzameling van afgedankte apparatuur blijft in de nieuwe regeling hetzelfde. Dat wil zeggen dat gemeenten geacht worden afgedankte elektrische en elektronische apparatuur gescheiden in te zamelen en om een voorziening te hebben waar burgers deze apparatuur kosteloos achter kunnen laten (gemeentelijke milieustraat). Ook detaillisten die apparatuur hebben ingenomen van consumenten moeten deze kosteloos op de milieustraat kunnen brengen. Gemeenten kunnen de ingezamelde apparatuur aanbieden aan een producentenorganisatie, of deze zelf ter verwerking aanbieden aan een daartoe vergund recyclingbedrijf.

Verantwoordelijkheid van producenten

Producenten van afgedankte apparatuur zijn en blijven verantwoordelijk voor de inzameling van de apparatuur vanaf de gemeentelijke milieustraat. Daarnaast zijn producenten verplicht om de inzameling en verwerking van afgedankte apparatuur te financieren. Voor de apparatuur die gemeenten inzamelen begint deze financieringsplicht net als nu bij het moment waarop afgedankte apparatuur de milieustraat binnen komt. De kosten van inname, opslag en handling van afgedankte apparatuur op de milieustraat moeten dus door de producenten blijven worden gedekt. In de afgelopen jaren is hier invulling aan gegeven via het Wecycle convenant waarbij gemeenten een kostendekkende vergoeding hebben ontvangen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Op dit moment hebben al onze leden, op één gemeente na, een contract met stichting Wecycle. Wecycle organiseert de inzameling en recycling van elektrische apparaten en energiezuinige verlichting. Producenten en importeurs van deze producten hebben een wettelijke verantwoordelijkheid om afgedankte elektrische apparaten en energiezuinige verlichting verantwoord te laten inzamelen en recyclen. Wecycle is hiervoor de uitvoeringsorganisatie. Namens de producenten en importeurs verzorgt Wecycle tevens de monitoring en rapportage aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu, voert zij communicatiecampagnes en laat zij onderzoeken uitvoeren.

De huidige contracten tussen Wecycle en gemeenten lopen per 14 februari 2014 af. Dit betekent dat gemeenten nieuwe contracten aan kunnen gaan met verschillende partijen. Dit vraagt om nieuwe afspraken tussen uw gemeente en een uitvoerende partij, om ervoor te zorgen dat de afgedankte elektrische apparaten en energiezuinige lampen uit uw gemeente verantwoord worden gerecycled.

Naast Wecycle is ook de nieuwe partij WEEE Nederland opgestaan die namens producenten de

inzameling en recycling van elektrisch en elektronische apparatuur voor gemeenten wil uitvoeren.

Wecycle

De overeenkomst met Wecycle over de afgelopen jaren was gebaseerd op een kostendekkende vergoeding voor de inname, opslag en handling van afgedankte apparatuur op de gemeentelijke milieustraat. Wecycle heeft haar nieuwe aanbieding aan gemeenten momenteel nog in voorbereiding. Wel zal het huidige ontzorgmodel blijven bestaan: de gemeente geeft het ingenomen AEEA af en ontvangt hiervoor een vaste reële kostenvergoeding van 85 EUR/ton voor de handling op de milieustraat. Ook zal Wecycle gemeenten waarmee een contract wordt gesloten, blijven ondersteunen met lokale campagnes.

WEEE NL

WEEE NL biedt gemeenten een contract aan dat nauwelijks vergelijkbaar is met het huidige en nieuwe contract dat Wecycle gemeenten aanbiedt. De vergoeding en diensten van WEEE NL zijn gebaseerd op de deelstromen binnen het AEEA dat door de gemeente wordt ingezameld en volgen marktprijzen. Dit wil zeggen dat er een opbrengst verschil bestaat tussen verschillende stromen AEEA en dat de waarden van deze stromen fluctueren. WEEE NL werkt op basis van een open begroting waarbij zowel opbrengsten als kosten zichtbaar zijn. De inhoud en het serviceniveau van het

WEEE NL contract is open en kan, waar mogelijk, op maat worden aangepast aan de ideeën van gemeenten. WEEE NL erkent nog geen verantwoordelijkheid voor de kosten van inname, opslag en handling van elektrische apparatuur op de milieustraat. Hierdoor bestaat het risico dat de vergoeding lager kan zijn dan de feitelijke kosten die de gemeente maakt. Dit type contract biedt meer vrijheid, maar tevens meer risico voor gemeenten. Afhankelijk van de situatie kan een garantie vergoeding worden afgesproken.

Andere partijen

Gemeenten kunnen er ook voor kiezen om de ingezamelde apparatuur zelf ter verwerking aan te bieden aan een daartoe vergund recyclingbedrijf. Een dergelijk bedrijf zal, net als WEEE NL, een vergoeding betalen voor de deelstromen met een positieve marktwaarde en kosten in rekening brengen voor deelstromen met een negatieve marktwaarde. In feite is er weinig verschil tussen het aanbod van WEEE NL en de mogelijkheid van gemeenten om zelf de markt op te gaan.

Rol van de VNG

De herziene regelgeving heeft als gevolg dat meerdere partijen tot de markt kunnen toetreden en gemeenten een aanbod kunnen doen. Het koepelconvenant tussen VNG, NVRD en NVMP/ ICT-milieu dat sinds 2009 gebruikelijk was, vervalt hiermee. Er zal geen nieuw convenant gesloten worden, mede omdat de VNG zich niet kan binden aan één van de uitvoerende partijen. Er is vanaf 2014 sprake van een markt met meerdere partijen die hun diensten aanbieden. Het is voor de VNG niet wenselijk zich aan één partij te binden en hierover bindende afspraken voor gemeenten te maken.

VNG zal verder samen met de NVRD bij het Ministerie van I&M opheldering vragen over hoe het aanbod van WEEE NL, waarbij de kosten van gemeenten niet noodzakelijk worden vergoed, zich verhoudt tot de regelgeving.

Advies aan gemeenten

Binnenkort zal uw gemeente benaderd worden door, of u heeft mogelijk al contact gehad met, de partijen die de inzameling en verwerking van AEEA in uw gemeente willen uitvoeren. Voor u is het op dit moment daarom van belang om, eventueel in samenwerkingsverband met buurgemeenten, na te denken over de rol en verantwoordelijkheid die de gemeente wil nemen bij de inzameling van afgedankte apparatuur. Daarbij gaat het vooral om de keuze tussen een model van ontzorging tegen een redelijke kostenvergoeding, of de keuze voor een optreden als marktpartij met de kansen en risico's die daarbij horen.

Aandachtspunten bij deze afweging

Met welke partij een gemeente het beste in zee kan gaan is afhankelijk van de ambities van de gemeente en de rol die de gemeente voor zichzelf ziet in de keten. Afwegingen hierbij zijn:

- Risicomijdend of risicolopend?
De keuzes verschillen in de mate van risico's die de gemeente loopt, bijvoorbeeld ten aanzien van de hoogte van de vergoeding, maar ook als het gaat om de zorgplicht voor een adequate verwerking. Bij commerciële aanbiedingen zullen gemeenten zich ervan moeten vergewissen dat het AEEA op de juiste wijze conform de geldende wet- en regelgeving wordt verwerkt.
- Faciliterend of ondernemend?
De rolomvatting van de gemeente kan verschillen van een faciliterende rol binnen een keten van producentenverantwoordelijkheid, of een rol als ondernemer op de markt van verwerking van AEEA.
- Aanbestedingsaspecten
Onduidelijk is hoe vanuit het perspectief van de aanbestedingsregels geoordeeld moet worden over de vermarkting van de deelstroom AEEA door gemeenten. Duidelijk is wel dat gemeenten, wanneer zij de ingezamelde stroom AEEA zelf op de markt willen zetten, ook verantwoordelijkheid dragen voor de juiste verwerking daarvan. Hieruit kan een dienstverlening voor verwerking worden afgeleid die onderhevig kan zijn aan aanbestedingsregels. Een overeenkomst met Wecycle kan in elk geval buiten aanbesteding plaatsvinden omdat Wecycle het AEEA niet inkoopt van de gemeente maar gemeenten alleen vraagt om tegen een kostenvergoeding infrastructuur ter beschikking te stellen.
- Verwerking en social return
Sommige gemeenten en afvalbedrijven zien een kans om zelf arbeidsplaatsen te creëren door actief te worden in de (voor)demontage van ingezameld AEEA. De aanbieding van WEEE NL biedt die ruimte ook, en ook met andere commerciële partijen kunnen hierover in principe afspraken worden gemaakt. Hierbij is het belangrijk om te realiseren dat de gemeente of het bedrijf dat deze werkzaamheden uitoefent in dat geval in formele zin optreedt als verwerker van AEEA en de daarvoor geldende regels in acht moet nemen. In de nieuwe regeling zullen de voorwaarden hiervoor worden verzaamd en moeten verwerkingsbedrijven zich laten certificeren en gaan voldoen aan de zogenoemde WEEELABEX normen voor verwerking.

Mocht uw gemeente naar aanleiding van de te maken keuze vragen hebben of een toelichting wensen op bovenstaande uitleg, kunt u contact opnemen met ons informatiecentrum (informatiecentrum@vng.nl / 070-737 8393).

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'C' followed by a horizontal line and a vertical line that ends in a small hook.

drs. C.J.G.M. de Vet
Lid directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.